

STRATEGISCHE VISIE ONDERWIJSHUISVESTING

Gemeente Diemen | december 2016

INHOUD

1. VOORWOORD WETHOUDER 3

2. INLEIDING 4

2.1. Aanleiding & Doel 4
2.2. Werkwijze & Uitgangspunten IHP 4
2.3. Verantwoordelijkheden 5

3. DE CONTEXT 6

3.1. Leerlingontwikkeling 7
3.2. Overzicht van schoolgebouwen 8
3.3. Ontwikkelingen Diemen 10

4. HUISVESTINGSBELEID 13

4.1. Inhoudelijke ambitie 13
4.2. Beleidsmatige uitgangspunten 13

5. SCENARIO'S (A,B,C) & FASERING 15

5.1. Scenario A: Realisatie in Bergwijkpark 16
5.2. Scenario B: Realisatie in Diemen Zuid 17
5.3. Scenario C: Realisatie in Bergwijkpark (via Diemen Zuid) 18
5.4. Voors en tegens 19

6. BEWEGINGSONDERWIJS 21

7. ONDERWIJSLEERPAKKETTEN EN MEUBILAIR 23

8. FINANCIËN 24

8.1. Tijdelijke huisvesting 25
8.2. Nieuwbouw 25
8.3. Overige kosten/baten 26
8.4. Samenvattend 26

9. COLOFON 27

BIJLAGEN 28

1. VOORWOORD WETHOUDER

Goed onderwijs is belangrijk voor de talentontwikkeling van ieder kind in onze gemeente. Bij goed onderwijs horen ook goede schoolgebouwen die passend zijn voor het aantal leerlingen, een goede technische staat hebben en aansluiten bij de onderwijsconcepten van de scholen. De afgelopen jaren heeft de gemeente Diemen veel geïnvesteerd in haar schoolgebouwen, om zo passende leer- en werkomgevingen te creëren. Brede School De Meridiaan en Brede School De Noorderbreedte hebben de deuren geopend, De Octopus en De Sint-Petrusschool zijn gerenoveerd en aangebouwd. Ook is de nieuwbouw voor De Kersenboom volop in ontwikkeling en wordt naar verwachting in 2018 wordt opgeleverd.

De komende jaren zal de gemeente Diemen van 26.000 naar 35.000 inwoners groeien. Deze groei komt met name door de ontwikkeling van Bergwijkpark. Dit vraagt wat van de scholen in Diemen Zuid. Zijn deze scholen nog in goede conditie om een nieuwe stroom leerlingen op te vangen? Want dat er ook kinderen komen te wonen in Bergwijkpark, dat is zeker. Maar hoeveel, dat is altijd onzeker in zo'n nieuwe wijk. De Ark is passend na de renovaties uit 2001, De Venser is echter aan het eind van zijn levensduur. De afgelopen periode hebben we met de schoolbesturen van gedachten gewisseld over wat verstandig is. Willen we de nieuwe kinderen opvangen in Diemen Zuid? Of gaan we met een school naar de nieuwe kinderen toe? Dit was geen makkelijke opgave. Voor alle scenario's zijn voor- en nadelen te benoemen. Om u een volledig beeld te geven zijn deze scenario's, met de voor- en nadelen, opgenomen in deze strategische visie onderwijshuisvesting.

De voorliggende opgave is voornamelijk ruimtelijk ingewikkeld. Samen met de schoolbesturen willen we kiezen voor een verantwoord scenario, waarbij de ruimtelijke inpasbaarheid van een school zowel in de aanloopfase als in het eindplaatje een passende oplossing dient te zijn voor de vraag. Samen met de schoolbesturen en het college van burgemeester en wethouders wil ik op zoek gaan naar mogelijkheden om tegemoet te komen aan de wens van de schoolbesturen, om gefaseerd een basisschool te realiseren in Bergwijkpark. Met als uitgangspunt het creëren van een goed schoolgebouw passend bij de ideale leer- en werkomgeving van de toekomstige kinderen en het onderwijsteam!

Jeroen Klaasse
Wethouder Onderwijs

2. INLEIDING

2.1. AANLEIDING & DOEL

In januari 2015 is de strategische visie onderwijshuisvesting Plantage de Sniep, Diemen Zuid, Bergwijkpark vastgesteld. Sinds de vaststelling hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden, welke hebben geleid tot het opstellen van nieuwe leerlingenprognoses. Deze prognoses laten een ander beeld zien van de leerlingenontwikkeling in Diemen en leiden tot een nieuwe strategische visie onderwijshuisvesting.

In deze strategische visie onderwijshuisvesting wordt een beeld geschetst van:

- De huisvestingsontwikkelingen van/voor alle basisscholen in Diemen;
- Het toelatingsbeleid van de basisscholen in Diemen;
- De behoefte aan gymnastiekonderwijs.

Inhoudelijke ambities en de huisvestingsbehoefte vertalen zich door naar een aantal scenario's voor de ontwikkelingen in de wijken Diemen-Zuid en Bergwijkpark. Op basis van dit plan kan de gemeente en het maatschappelijk veld een aantal strategische keuzes maken met betrekking tot:

- Het in stand houden of opheffen van scholen of locaties;
- Het verplaatsen of het stichten van nieuwe scholen ;
- De spreiding en bereikbaarheid van voorzieningen;
- De wijze van financiering.

2.2. WERKWIJZE & UITGANGSPUNTEN IHP

Deze strategische visie is tot stand gekomen middels overleg met het onderwijsveld en de gemeente. In een eerste bijeenkomst zijn gezamenlijk de bouwstenen voor de visie geformuleerd, in een tweede bijeenkomst zijn de mogelijke scenario's besproken.

Deze strategische visie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Leerlingenprognoses 2016-2036 (gebaseerd op teldatum gegevens 1 oktober 2015), Pronexus. Er zijn twee scenario's opgesteld voor Bergwijkpark:
  - In scenario 1 worden er 4.200 woningen gebouwd;
  - In scenario 2 worden er 3.400 woningen gebouwd.

  Voor de berekeningen is rekening gehouden met een 'gemiddeld scenario'. Aanname hierbij is dat de ontwikkelingen in Bergwijkpark leiden tot een toename van het aantal leerlingen in Diemen. Nu kan echter nog niet voorspeld worden op welke wijze de ontwikkelingen in Bergwijkpark de komende 10 jaar vorm zullen krijgen en in welke mate het aantal leerlingen toeneemt. In de scenario's wordt middels fasering rekening gehouden met diverse ontwikkelrichtingen.
- De verordening huisvesting onderwijsvoorzieningen Diemen 2015, daar waar het gaat om de normatieve vaststelling van de ruimtebehoefte van de scholen, aangevuld met afspraken uit de *Notitie Brede Scholen Diemen.*
- Normatieve bedragen voor nieuwbouw (op basis van VNG-normering prijspeil 2017) versus bekende recente bouwprijzen vanuit de gemeente Diemen (€ 1.800 m²/BVO).

2.3. VERANTWOORDELIJKHEDEN

Gemeenten en schoolbesturen hebben allebei verantwoordelijkheden ten aanzien van onderwijs en onderwijshuisvesting. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit, richting, inrichting en organisatie van het onderwijs en de instandhouding van de schoolgebouwen. De gemeente is verantwoordelijk voor uitbreiding en (vervangende) nieuwbouw; zij moet zorgen voor passende onderwijshuisvesting.

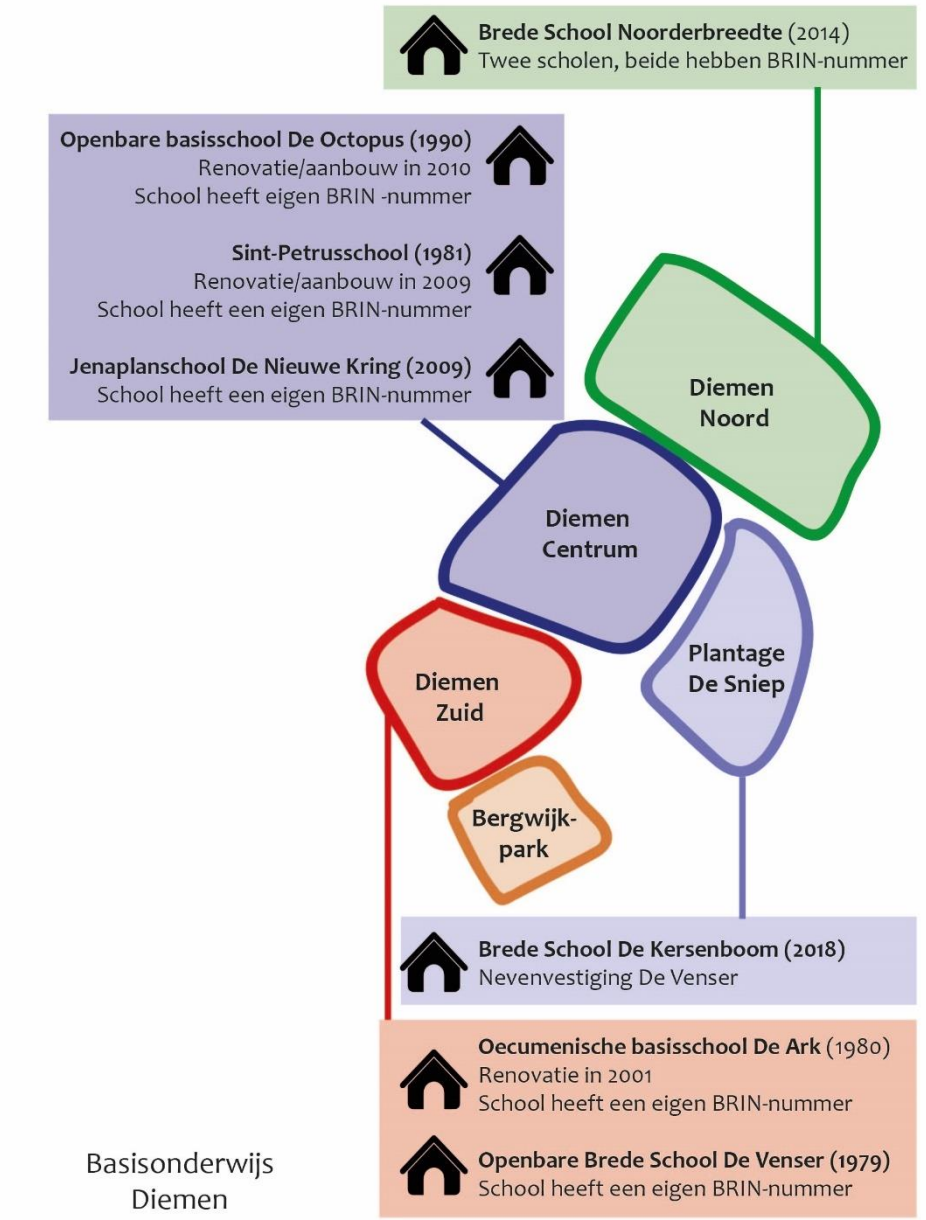
Samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen is noodzakelijk om te komen tot een toekomstgerichte en toekomstbestendige voorzieningenstructuur. Sinds de overheveling van het onderhoud naar schoolbesturen per 1 januari 2015 is er onduidelijkheid met betrekking tot renovatie – terwijl het een aantrekkelijk alternatief voor vervangende nieuwbouw kan zijn. De VNG en de PO-raad komen naar verwachting eind 2016/begin 2017 met een voorstel voor renovatie en vervangende nieuwbouw. In dit voorstel zullen renovatie en vervangende nieuwbouw als twee vormen voor het verbeteren van het schoolgebouw worden gezien, waardoor ook renovatie een gezamenlijk belang van schoolbesturen en gemeenten wordt. Een belangrijk onderdeel van de benadering is het geven van een wettelijke status aan het Integraal Huisvestingsplan, zodat gemeenten samen toekomstgericht vorm kunnen geven aan de gedeelde verantwoordelijkheid.

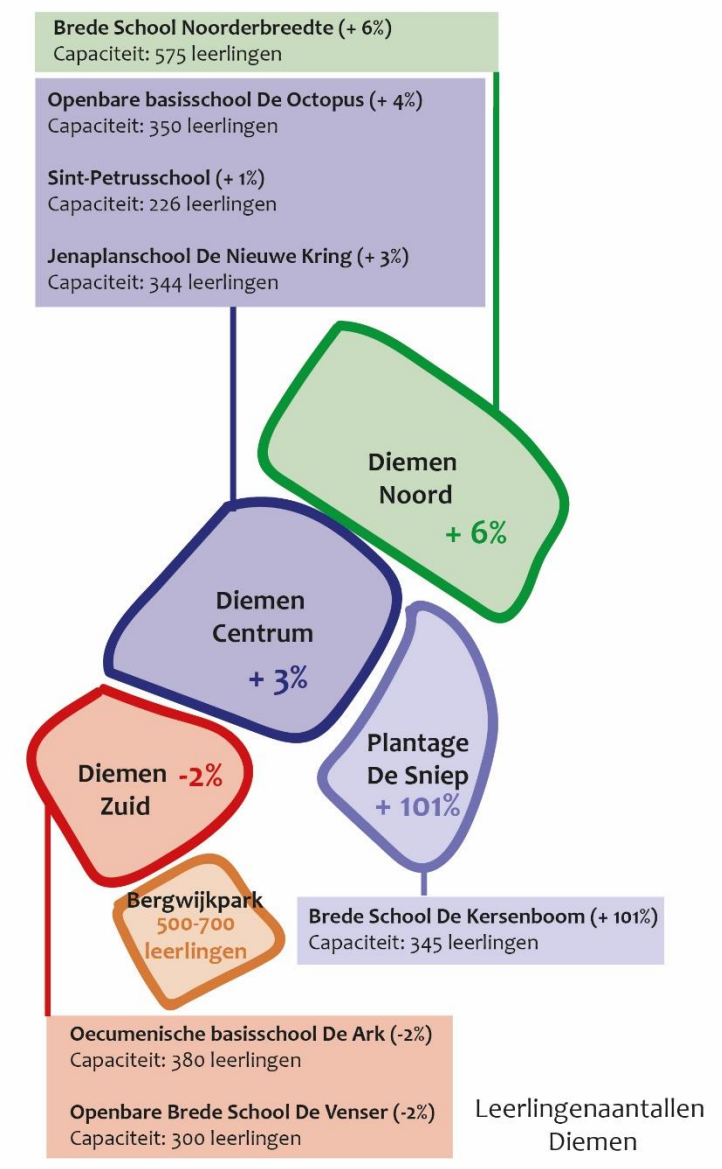
Middels een gezamenlijke visie op onderwijs en huisvesting, zoals vastgelegd in deze strategische visie onderwijshuisvesting, wordt samen gestreefd naar optimale voorzieningen ter ondersteuning van het primaire proces. Naast onderwijskundige ambities en doelstellingen spelen ook ruimtelijke en financiële mogelijkheden binnen de gemeente en schoolbesturen een belangrijke rol.

3. DE CONTEXT

Voor deze strategische visie is Diemen opgedeeld in vijf wijken, te weten Diemen Noord, Diemen Centrum, Plantage De Sniep, Diemen Zuid en Bergwijkpark. Diemen Noord, Centrum en Zuid bestaan het langst. Een aantal jaar geleden is de ontwikkeling in Plantage De Sniep begonnen. Deze ontwikkeling heeft even stilgelegen, maar op het moment wordt er weer volop gebouwd en opgeleverd. In Bergwijkpark worden in januari 2017 de eerste woningen ontwikkeld. In Diemen zijn zeven schoollocaties en zeven scholen met eigen BRIN-nummer.

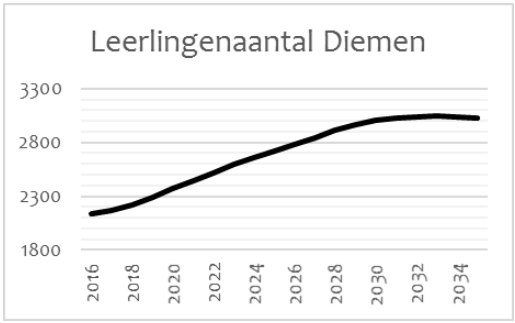
- In **Diemen Noord** is De Noorderbreedte gevestigd. Deze brede school huisvest nu 2 scholen met ieder een eigen BRIN-nummer. De huisvesting is naar wens (functioneel en technisch).
- In **Diemen Centrum** zijn 3 scholen met ieder een eigen schoolgebouw en een eigen BRIN-nummer. De huisvesting is naar wens.
- In **Diemen Zuid** zijn 2 scholen met ieder een eigen schoolgebouw. De huisvesting van De Ark is in orde, de huisvesting van De Venser is functioneel en technisch gedateerd. Tevens kent De Venser een laag leerlingenaantal. Beide scholen hebben een eigen BRIN-nummer.
- In **Plantage De Sniep** is de Brede School De Kersenboom gevestigd. Naar verwachting wordt in 2018 nieuwbouw opgeleverd. Vooralsnog is De Kersenboom een dislocatie van De Venser.
- In **Bergwijkpark** is geen school.

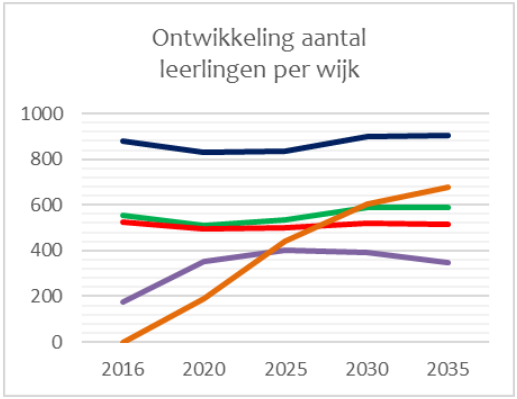

3.1. LEERLINGONTWIKKELING

Er zijn in 2016 2.133 leerlingen op de Diemense basisscholen. Door de komst van woningen in **Plantage De Sniep** en **Bergwijkpark** groeit de basisgeneratie. Dit leidt tot een geprognosticeerde toename van het aantal Diemense leerlingen met 42% (3.032 leerlingen).

De bestaande wijken **Diemen Noord** en **Diemen Centrum** kennen een lichte groei (respectievelijk 6% en 3%). Opvallend is een kleine dip rond 2020, deze is echter demografisch verklaarbaar vanwege een tijdelijke daling in het geboorte aantal. **Diemen Zuid** kent een lichte daling van 2%. Leerlingenprognoses zijn toegevoegd als Bijlage I.

3.2. OVERZICHT VAN SCHOOLGEBOUWEN

Schoolnaam	Bestuur	Dateert uit	Renovatie	M² BVO	M² school	Leerling-plaatsen	PSZ	KDV	BSO	Kantoor	Boekwaarde 31-12-2016	OLP & meubilair
Diemen Centrum												
De Octopus	Stichting Openbaar Onderwijs Primair	1990	2010	1.800	1.666	350	✓	✓	✓	-	€2.447.111	19 groepen
Sint-Petrusschool	Stichting RK Scholen Diemen	1981	2002/2009	1.487	1.487	226	-	-	✓	-	€659.157	10 groepen
De Nieuwe Kring	Stichting De Nieuwe Kring	2009		2.784	2.394	344	✓	✓	✓	✓	€5.745.960	15 groepen
Diemen Noord												
't Palet	Spirit; Stichting voor Confessioneel Onderwijs	2014		3.594	3.364	575	✓	-	✓	-	€7.298.859	20 groepen
De Duif	Stichting Openbaar Onderwijs Primair											19 groepen
Diemen Zuid												
De Ark	Spirit; Stichting voor Confessioneel Onderwijs	1980	2001	1.429	1.359	380	✓	-	✓	-	€1.385.303	18 groepen
De Venser	Stichting Openbaar Onderwijs Primair	1979		1.980	1.780	300	-	-	✓	-	€209.061	17 groepen
Plantage De Sniep												
De Kersenboom[1]	Stichting Openbaar Onderwijs Primair	2018		2.485	1.935	345	-	✓	✓	✓	€1.827.258	16 groepen
				15.559	13.985	2.520					€19.572.711	

De schoolgebouwen kennen variërende data van realisatie. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in renovatie van bestaande schoolgebouwen. In totaal heeft Diemen 15.559 m² onderwijsgebouwen en aanvullende functies (o.a. brede scholen), waarvan een 13.985 m² toebedeeld wordt aan het onderwijs. Wanneer een school wordt gerealiseerd, wordt rekening gehouden met de realisatie van een Brede School. Dit betekent onder meer dat aanvullende m²'s bovenop de norm gerealiseerd worden voor Brede Schoollokalen. Binnen de onderwijs m² vallen ook de m² voor BSO-activiteiten (daarvoor worden geen extra m² gerealiseerd). Aanvullende m² worden gerealiseerd voor bijvoorbeeld peuterspeelzaalactiviteiten, kinderopvang en kantoorfuncties. Op basis van de huidige huisvestingssituatie is er voor 2.520 leerlingen 'plaats' in Diemen. Dit leidt op dit moment tot een overcapaciteit, maar zal bij ongewijzigd beleid op termijn leiden tot een ruimtetekort (bij de geprognosticeerde 3.032 leerlingen).

[1] *Omschreven op basis van de bekende gegevens van de beoogde nieuwbouw, oplevering in 2018.*

Er is sprake van een boekwaarde van bijna € 20 miljoen. Deze boekwaarde wordt grotendeels bepaald door recente nieuwe gebouwen De boekwaarde stijgt wanneer ook de gegevens van de nog te realiseren De Kersenboom bekend zijn. De Venser heeft de laagste boekwaarde (€200.000,-), gevolgd door de Sint Petrusschool (€650.000,-).

3.3. ONTWIKKELINGEN DIEMEN

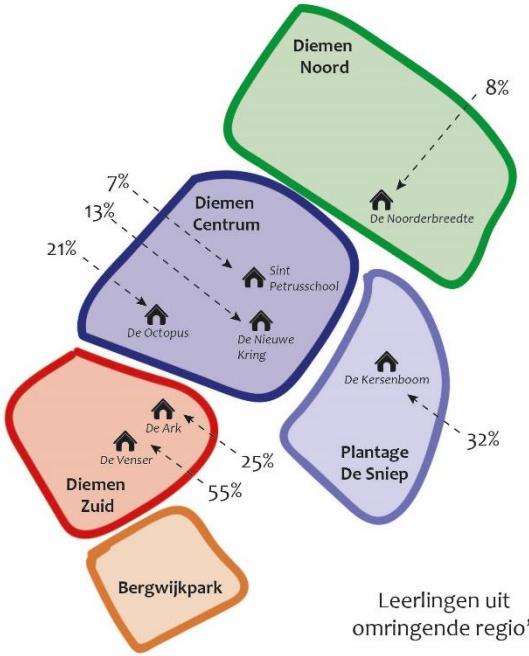
Diemen kent een aantal ontwikkelingen op het gebied van onderwijs die van invloed zijn op de onderwijshuisvesting. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op:

- Leerlingen uit omringende gemeenten die in Diemen naar school gaan;
- Wachtlijsten & het aannamebeleid;
- Het leerlingenaantal van De Venser;
- De wens voor een eigen BRIN-nummer voor De Kersenboom;
- Een vergaande samenwerking tussen OOP en Spirit;
- Bergwijkpark.

Leerlingen uit omringende gemeenten

Van de in totaal 2.133 Diemense basisschoolleerlingen, komt ruim 19% (395 leerlingen) uit omringende gebieden (waaronder Amsterdam Zuid-Oost en Amsterdam Oost/Watergraafsmeer,). Op 4 scholen (De Octopus, De Kersenboom, De Ark en De Venser) ligt het percentage leerlingen uit omringende gebieden boven het Diemense gemiddelde. De Kersenboom is voornemens dit percentage te laten dalen met behulp van een aannamebeleid; De Kersenboom wordt gebouwd voor en afgemeten op leerlingen afkomstig uit Plantage De Sniep. De Ark hanteert een aannamebeleid voor leerlingen afkomstig uit specifieke delen van Amsterdam om leerlingen thuisnabij onderwijs te kunnen bieden. De Venser kent een hoog percentage leerlingen uit omringende gebieden, de school kent ruim voldoende plaatsingsruimte (100 + leerlingplaatsen). Er zijn ook kinderen die vanuit Diemen naar scholen gaan in bijvoorbeeld Duivendrecht, echter is dit per saldo minder dan de leerlingen die Diemen in komen voor onderwijs.

Met het bekend worden van de leerlingentelling 2016 is eenzelfde beeld te zien: de 4 scholen die boven het gemiddelde van Diemen zitten blijven boven de 19 %. Echter is het percentage leerlingen van buiten Diemen op De Kersenboom gedaald (van 32% naar 29%), conform verwachtingen. Het percentage van leerlingen buiten Diemen op de andere scholen is licht gestegen (1 à 2%). Bij het bepalen van het bedrag wat de gemeente van het Rijk indicatief ontvangt ten behoeve van onderwijshuisvesting in het Gemeentefonds wordt gerekend met alleen de Diemense leerlingen, niet met de van buiten Diemen schoolgaande leerlingen in Diemen. Leerlingen primair onderwijs van buiten Diemen tellen niet mee in de uitkering in het Gemeentefonds. Schoolbesturen ontvangen voor exploitatie en onderhoud van schoolgebouwen een bedrag per ingeschreven leerling ongeacht waar deze leerling woonachtig is.

Leerlingen uit omringende regio's

Wachtlijsten & aannamebeleid

Op diverse scholen zijn er wachtlijsten en/of geldt er een aannamebeleid. De nu geldende schoolbestuurlijke afspraken zijn:

- Op De Kersenboom worden alleen leerlingen uit Plantage De Sniep aangenomen.
- Op De Nieuwe Kring wordt elk jaar een vast aantal leerlingen aangenomen in groep 1. Broertjes en zusjes van al aanwezige leerlingen hebben voorrang.
- Ook op de Sint Petrus wordt elk jaar een vast aantal leerlingen in groep 1 aangenomen, wederom hebben broertjes en zusjes van al aanwezige leerlingen voorrang.

Daarmee bepaalt de capaciteit van een schoolgebouw de grootte van de school wat leerlingenaantallen betreft.

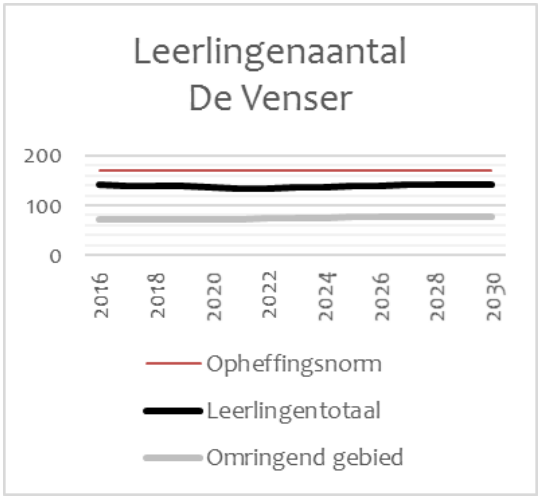
Vergaande samenwerking OOP en Spirit

De schoolbesturen Stichting Openbaar Onderwijs Primair en Stichting Spirit, de Stichting voor Confessioneel Onderwijs, werken vergaand samen. Dit uit zich bijvoorbeeld in De Noorderbreedte, waar 't Palet en De Duif samen gehuisvest zijn en waar de klassen van de twee basisscholen niet te onderscheiden zijn.

Leerlingenaantal De Venser

De Venser kent een laag leerlingenaantal (onder de opheffingsnorm van 169 leerlingen). Daarnaast komt de meerderheid van de leerlingen op De Venser niet uit Diemen. Met de huidige leegstand is dit geen probleem, echter kan het in de toekomst leiden tot een tekort aan plaatsruimte voor Diemense leerlingen.

De Venser werkt momenteel aan haar onderwijsvernieuwing en imago-verandering met als doel het creëren van een toekomstbestendige, 'nieuwe'[2] school. In de tabel is het leerlingenaantal op De Venser weergegeven. De lichtgrijze lijn zijn de leerlingen uit omringende gebieden (ongeveer 80 leerlingen; 55%). De zwarte lijn laat het geprognosticeerde leerlingenaantal zien. De rode lijn is de opheffingsnorm, zoals is vastgesteld voor Diemen.

[2] Het stichten van een nieuwe school in Diemen is complex (bijlage II). Een imagoverandering in combinatie met onderwijskundige vernieuwing kan leiden tot en 'nieuwe' basisschool.

Plantage De Sniep, BRIN-nummer De Kersenboom

In Plantage De Sniep staat basisschool De Kersenboom. Basisschool De Kersenboom is een dislocatie van De Venser in Diemen Zuid. Dit wil zeggen dat alle leerlingen staan ingeschreven op basisschool De Venser en De Kersenboom geen afzonderlijke status en afzonderlijke bekostiging heeft. Daar De Kersenboom nu nog een dislocatie is en daardoor financiële nadelen kent (bijvoorbeeld geen vaste voet in de bekostiging), wil het schoolbestuur de dislocatie graag verzelfstandigen zodat sprake is van een eigen BRIN-nummer en bekostiging. Het blijkt echter vooralsnog niet mogelijk om De Kersenboom te verzelfstandigen, omdat de achterblijvende locatie (De Venser) zonder De Kersenboom onder de gemiddelde schoolgrootte van 169 leerlingen komt. In Bijlage II wordt de procedure nader toegelicht.

Bergwijkpark, de leerlingenprognoses

Vooralsnog is in Bergwijkpark niet voorzien in een basisschool. Op basis van het gemiddelde van de twee Bergwijkparkscenario's (4.200 versus 3.400 woningen) is sprake van een toename van het leerlingenaantal in Bergwijkpark.

Er worden de komende 10 jaar (2016 – 2026) tussen de 400 en 500 leerlingen verwacht. Dit aantal lijkt meer dan voldoende voor de realisatie van een middelgrote tot grote basisschool in de wijk. Om een onderwijsvoorziening te kunnen realiseren i.c. stichten, moet echter rekening worden gehouden met het aantal te verwachten leerlingen per richting of denominatie. Het blijkt op basis van de wet- en regelgeving voor geen van de denominaties of richtingen mogelijk om op korte termijn een zelfstandige school te stichten in Bergwijkpark. Geen van de denominaties of richtingen haalt het noodzakelijk aantal leerlingen binnen een periode van 5 jaar en de 15 jaar daaropvolgend. Een andere mogelijkheid om een school te realiseren in Bergwijkpark is het realiseren van een dislocatie of het verhuizen van een bestaande school. In bijlage II wordt verder ingegaan op deze procedure.

Daarnaast veroorzaakt een nieuwbouwwijk vaak ook een tijdelijke piek in de huisvestingsvraag voor het onderwijs. Het is onwenselijk om voor een langere termijn een school voor de volledige verwachte omvang te realiseren, wanneer het nog onduidelijk is hoe de leerlingenpopulatie zicht ontwikkelt. Middels semipermanente bouw is het mogelijk om in te springen of te anticiperen op (tijdelijke) pieken, zonder een aangepast onderwijsprogramma.

4. HUISVESTINGSBELEID

Onderwijshuisvesting is een belangrijk sturingsmiddel voor zowel de gemeente als de schoolbesturen om antwoord te geven op diverse beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen en ambities. Het accommodeert o.a. passend onderwijs en de zorg voor een goed onderwijsrendement en is ook een belangrijk instrument in het preventieve jeugdbeleid. Kwalitatief goede scholen – zowel wat betreft de inhoud, organisatie en de huisvesting - zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de kinderen. Daarnaast dragen kwalitatief goede schoolgebouwen bij aan een gezondere exploitatie.

4.1. INHOUDELIJKE AMBITIE

De Diemense scholen streven naar een zo hoog mogelijke onderwijskwaliteit ten behoeve alle kinderen in Diemen. Door afspraken te maken over onder meer aannamebeleid en huisvesting zijn scholen in staat om op constante wijze de scholen te besturen en zo de nodige tijd en middelen in te zetten ten behoeve van onderwijskwaliteit. In Diemen blijft een pluriform aanbod gehandhaafd en zowel de onderwijskundige identiteit als denominatie wordt gerespecteerd. Wanneer mogelijk is het onderwijs thuisnabij en hoeft geen enkele leerling Diemen uit.

4.2. BELEIDSMATIGE UITGANGSPUNTEN

Door middel van diverse beleidsstukken, zoals de *Notitie Brede Scholen Diemen* wordt het onderwijshuisvestingsbeleid vastgelegd. Vanuit een visie op het inhoudelijke beleid en proces zijn de volgende organisatorische en huisvestelijke aanvullende beleidsuitgangspunten geformuleerd:

- De maximale omvang van een school wordt bepaald door de huisvesting.
  Een school laat maximaal het aantal leerlingen toe waarvoor het ontwikkeld is, tenzij in overleg anders overeengekomen. Op deze manier ontstaat er een constante leerlingenstroom voor scholen en worden ad hoc huisvestingaanvragen op basis van vraag- en aanbod voorkomen.
- Uitbreiding van het aantal schoollocaties is niet aan de orde.
  Een totaal van 7 schoollocaties past bij de leerlingenpopulatie van Diemen. Er zijn geen ambities voor het op langere termijn realiseren van aanvullende locaties.
- Er wordt alleen gebouwd voor leerlingen uit Diemen. Bij het bepalen van de omvang van een nieuwe school, wordt eerst de leegstand in de bestaande scholen opgevuld.
  Wanneer nieuwbouw en/of renovatie aan de orde is, wordt gekeken naar de leerlingenpopulatie van Diemen. Op basis van de verwachte leerlingenpopulatie wordt aan de huisvestingsaanvraag voldaan.
- Als er plek is, kunnen leerlingen uit andere gemeenten worden toegelaten.
  Leerlingen uit omringende gemeenten mogen alleen worden toegelaten als er plek is, tenzij hier in overleg uitzonderingen op worden gemaakt (zoals bijvoorbeeld bij verhuizing van leerlingen en/of nabijheid van het werk van ouders/verzorgers).

- Leerlingen met een passende onderwijsvraag worden evenredig verdeeld over de basisscholen in Diemen.
  Op basis van gegevens die bekend zijn bij het toelaten van leerlingen tot basisscholen in de eerste groep, worden de leerlingen met een passende onderwijsvraag evenredig verdeeld over de basisscholen.

5. SCENARIO'S (A,B,C) & FASERING

In Diemen Noord, Diemen Centrum en Plantage de Sniep zijn geen actuele huisvestingsvraagstukken. Hier is vooralsnog sprake van instandhouding van de huidige voorzieningen. In Diemen Zuid en Bergwijkpark is de volgende situatie aanwezig:

- De Venser heeft een laag leerlingenaantal wanneer de leerlingen van de dislocatie De Kersenboom niet worden meegerekend (onder de opheffingsnorm) en een gedateerd gebouw.
- Er is een grote leerlingentoename in Bergwijkpark (vanaf 2020).
- Het is niet mogelijk om een nieuwe school te stichten (Bijlage II) en volgens de schoolbesturen niet wenselijk om een aanvullende locatie te realiseren.

Voor Diemen Zuid en Bergwijkpark zijn drie scenario's ontwikkeld, respectievelijk beschreven in paragraaf 5.1 (A), paragraaf 5.2 (B) en paragraaf 5.3 (C). Scenario A is het voorkeursscenario van de schoolbesturen. Dit scenario omvat een gefaseerde verhuizing van De Venser naar Bergwijkpark.

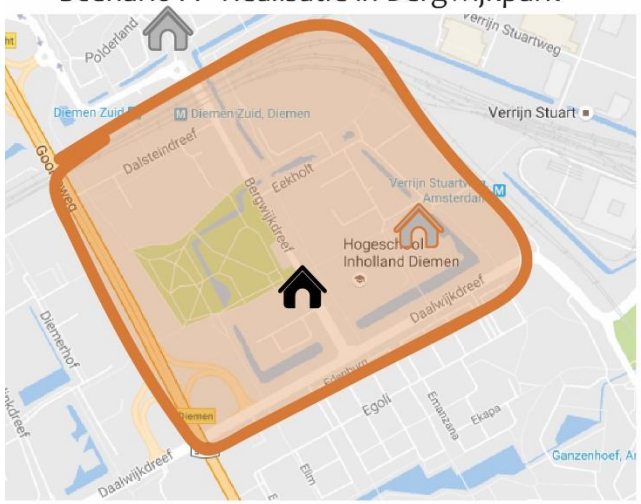
5.1. SCENARIO A: REALISATIE IN BERGWIJKPARK

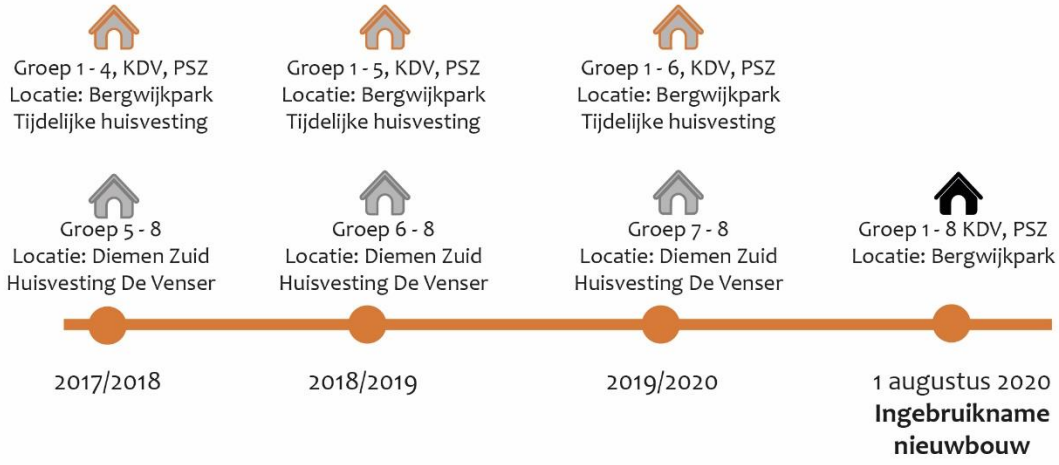
In dit scenario wordt een ‘nieuwe’ school gerealiseerd in Bergwijkpark door gefaseerde verhuizing van De Venser. Door de gefaseerde verhuizing wordt stapsgewijs toegewerkt naar een nieuwe school in Bergwijkpark, wat naar verwachting een positieve bijdrage levert aan het imago van de school. In augustus 2017 begint de school op een tijdelijke locatie voor de groepen 1 tot en met 4, inclusief peuterspeelzaalactiviteiten, kinderdagopvang en buitenschoolse activiteiten. De groepen 1 tot en met 4 van De Venser verhuizen naar de locatie in Bergwijkpark, de groepen 5 tot en met 8 blijven op de huidige locatie van De Venser in Diemen Zuid. In de daaropvolgende schooljaren loopt De Venser rustig leeg (eventueel gecombineerd met het slopen van delen van de school) en neemt het leerlingenaantal in Bergwijkpark toe. In augustus 2020 wordt een nieuwe locatie in Bergwijkpark in gebruik genomen en sluit De Venser haar deuren. Het BRIN-nummer van De Venser (i.c. De Venser) verhuist naar de nieuwe school.

Ambitie is de permanente school te realiseren op een locatie nabij de nieuwbouw van woningen en het park, evenals op een goed toegankelijke locatie (voor auto’s, fietsen en openbaar vervoer). Een locatie aan/in de buurt van de Daalwijkdreef lijkt vooralsnog de meest voor de hand liggende locatie – deze locatie is op onderstaande afbeelding aangegeven. Vanwege de gefaseerde opzet van dit scenario is er nog tijd om de definitieve locatie vast te stellen.

Wanneer gekozen wordt voor dit scenario is het wenselijk om per 1 augustus 2017 de eerste leerlingen op te vangen in Bergwijkpark. Dit kan op een tijdelijke locatie. Ten aanzien van deze locatie voor tijdelijke huisvesting is het van belang dat deze dichtbij nieuwe bewoners is, veilig is en goed bereikbaar is voor bezoekers van de voorzieningen.

Scenario A - Realisatie in Bergwijkpark

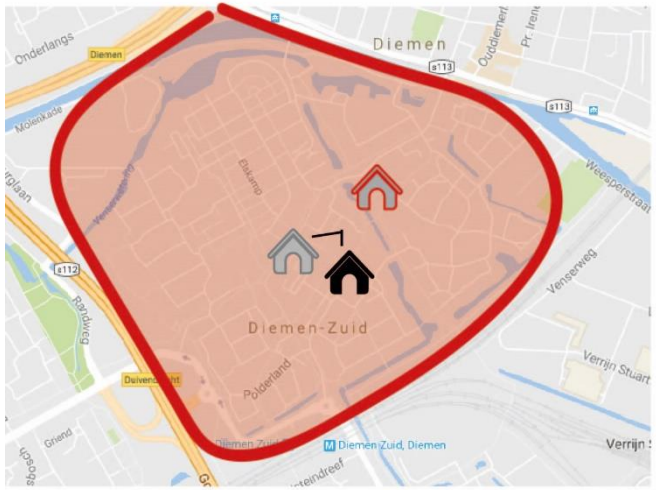

5.2. SCENARIO B: REALISATIE IN DIEMEN ZUID

In scenario B krijgt De Venser nieuwe huisvesting in Diemen Zuid. Gedurende de realisatie van de nieuwbouw zal de school gehuisvest moeten worden in tijdelijke huisvesting. Dit zal zijn voor een periode van 2 à 3 jaar. De beoogde locatie voor tijdelijke huisvesting is nabij het Sportcentrum in Diemen-Zuid. Hier heeft voorheen De Nieuwe Kring gezeten met tijdelijke huisvesting, de benodigde aansluitingen zijn nog aanwezig.

De leerlingenprognoses laten de komende jaren een toename zien in het leerlingenaantal in Bergwijkpark. Vanaf 2020 zijn meer dan 200 leerlingen in Bergwijkpark geprognosticeerd. Hierdoor ontstaat de vraag of de huidige locatie van De Venser op termijn de mogelijke omvang van de school (500-700 leerlingen) kan huisvesten. Uit gesprekken met Ruimtelijk Ordening is gebleken dat op korte termijn is de huidige locatie van De Venser de enige beschikbare locatie in Diemen Zuid is.

Scenario 2 - Realisatie in Diemen Zuid

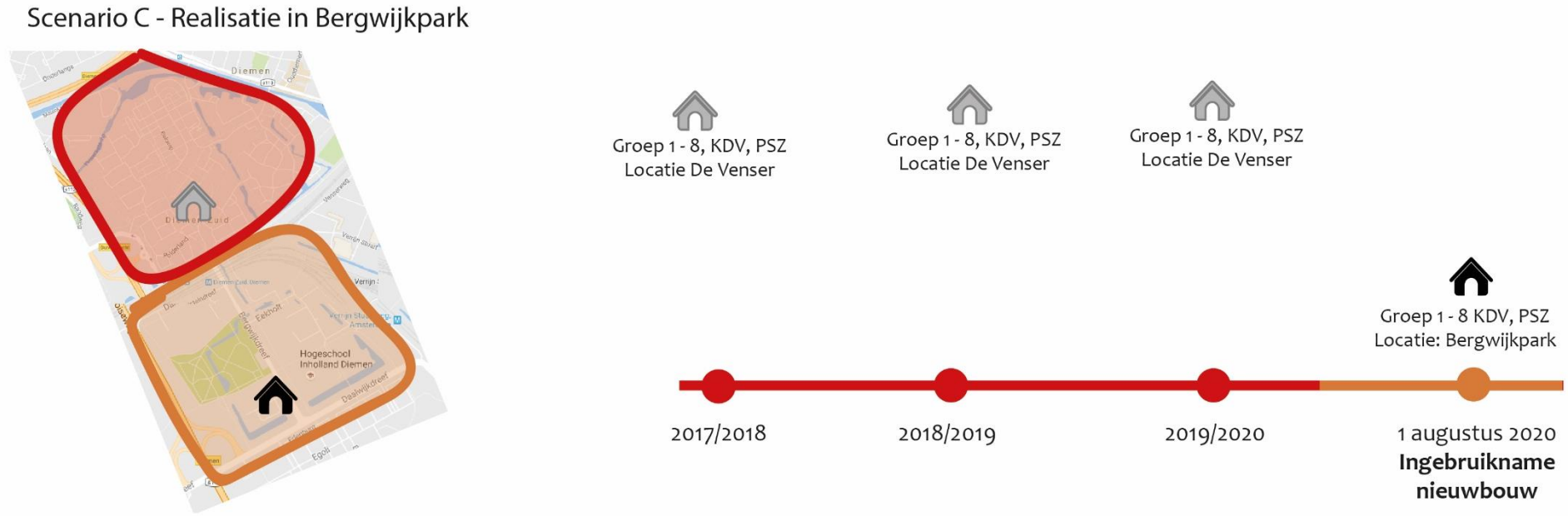

5.3. SCENARIO C: REALISATIE IN BERGWIJKPARK (VIA DIEMEN ZUID)

Scenario C is een samenvoeging van de twee voorgaande scenario's. In dit scenario gaat De Venser/de 'nieuwe school' verder op de huidige locatie van De Venser en verhuist de school in 2020 naar nieuwbouw in Bergwijkpark. Dit heeft een positief effect op de kosten, echter kan het ingewikkelder zijn om het imago van De Venser los te laten.

In dit scenario is er geen noodzaak voor het vinden van tijdelijke huisvesting. Echter is het wel van belang dat het huidige gebouw van De Venser gedurende de resterende jaren voldoende is om onderwijs in te geven. Eventueel (spoed) onderhoud zal doorgang moeten vinden, overig onderhoud kan uitgesteld worden.

5.4. VOORS EN TEGENS

5.4.1 Scenario A: Bergwijkpark

Voor	*Tegen*
+ Er komt een school nabij de doelgroep die komt te wonen in de nieuwe wijk Bergwijkpark. Een school in een woonwijk is een belangrijke voorziening en een mogelijk keuzemotief voor kopers/huurders van woningen.	– Het aantal leerlingen in Bergwijkpark is vooralsnog een prognose, er kan niet met zekerheid gezegd worden dat deze leerlingen ook komen. Er zijn tussen de 3.400 – 4.2000 woningen geraamd, maar bijvoorbeeld fasering kan leiden tot trage groei/ontwikkeling van de school.
+ Een school in Bergwijkpark betekent dat iedere wijk van Diemen een basisschool heeft, dit is gunstig met het oog op spreiding en bereikbaarheid.	– De leerlingen maken gebruik van de sportzaal in Diemen Zuid. Deze ligt relatief gezien verder weg, hier dient rekening mee gehouden te worden bij het bepalen van de toekomstige locatie.
+ Door per 1 augustus 2017 op een nieuwe locatie een nieuwe school te starten, wordt 'De Venser' losgelaten (i.c. het negatieve imago).	– Er is vooralsnog geen zekerheid met betrekking tot een definitieve locatie voor de school.

5.4.2 Scenario B: Diemen Zuid

Voor	*Tegen*
+ Behoud van openbaar onderwijs in Diemen Zuid (Bergwijkpark kan echter als deelgebied van Diemen Zuid worden gezien; dan wordt openbaar onderwijs wel behouden).	– De huidige populatie van De Venser komt niet/nauwelijks met de auto. Het is de vraag of de voorspelde toename in het autoverkeer opgevangen kan worden op de locatie in Diemen Zuid.
+ Door onderwijs in Diemen Zuid te situeren wordt er voor een bepaalde doelgroep (ouders en leerlingen afkomstig uit Bergwijkpark) een verbinding gecreëerd tussen Diemen Centrum en Bergwijkpark.	– Bij het realiseren van een 'nieuwe school' op de locatie van De Venser speelt de vraag of het beeld/imago van De Venser losgelaten kan worden.
+ Een sterke 'nieuwe' school in Diemen Zuid kan van positieve invloed zijn op de wijk.	– Een keuze voor Diemen Zuid betekent dat een relatief grote woonwijk (Bergwijkpark) geen onderwijsvoorziening heeft.
+ Er is een definitieve locatie voorhanden en de tijdelijke voorziening is eerder gerealiseerd op de beoogde locatie. De aansluitingen zijn nog aanwezig.	
+ Er is een gymzaal in de nabijheid van de beoogde locatie.	

5.4.3 Scenario C: Bergwijkpark, via Diemen Zuid

Voor	*Tegen*
+ Er komt op termijn een school nabij de doelgroep die komt te wonen in de nieuwe wijk Bergwijkpark. Een school in een woonwijk is een belangrijke voorziening en mogelijk een keuzemotief voor kopers/huurders van woningen.	– Het aantal leerlingen in Bergwijkpark is vooralsnog een prognose, er kan niet met zekerheid gezegd worden dat deze leerlingen ook komen. Er zijn tussen de 3.400 – 4.2000 woningen geraamd, maar bijvoorbeeld fasering kan leiden tot trage groei/ontwikkeling van de school.
+ Een school in Bergwijkpark betekent dat iedere wijk van Diemen een basisschool heeft, dit is gunstig met het oog op spreiding en bereikbaarheid.	– Door voor de eerste jaren gebruik te maken van de locatie in Diemen Zuid is het ingewikkelder om 'De Venser' los te laten (i.c. het negatieve imago).
+ Er hoeft geen tijdelijke huisvesting gerealiseerd te worden.	– De leerlingen maken gebruik van de sportzaal in Diemen Zuid. Deze ligt relatief gezien verder weg, hier dient rekening mee gehouden te worden bij het bepalen van de toekomstige locatie.
	– Er is vooralsnog geen zekerheid met betrekking tot een definitieve locatie voor de school.

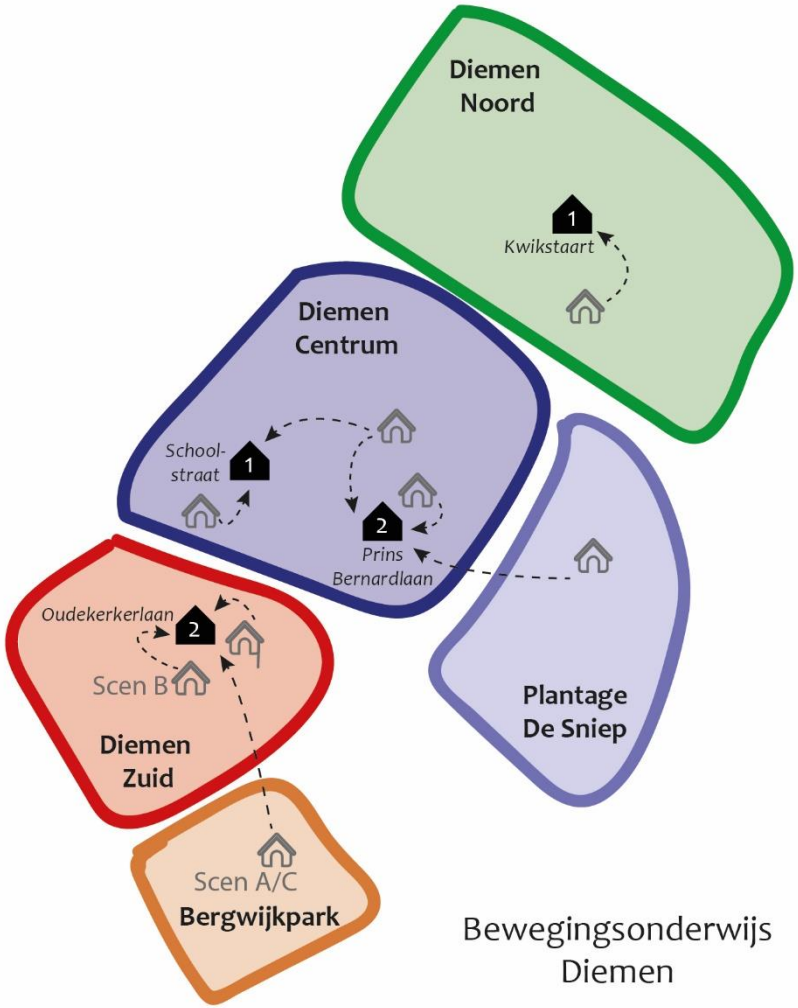
6. BEWEGINGSONDERWIJS

Op basis van de 1 oktobertelling wordt het aantal uren bewegingsonderwijs bepaald. In Diemen zijn meerdere gymzalen die gebruikt worden door het primair onderwijs, deze zijn van de gemeente. Daarnaast heeft iedere school een speelzaal. De gymnastiekroosters worden per schooljaar, in overleg met de schooldirecties, opgesteld door Stichting Openbaar Onderwijs Primair. Er wordt gerekend met een capaciteit van 25,75 klokuur per lokaal.

De volgende zalen zijn aanwezig in Diemen:

- Oudekerkerlaan – Sportzaal met twee lokalen bewegingsonderwijs, in gebruik door De Ark en De Venser.
- Schoolstraat – Gymzaal met een lokaal bewegingsonderwijs, in gebruik door De Octopus en De Sint Petrusschool.
- Prins Bernhardlaan – Sporthal met twee lokalen bewegingsonderwijs, in gebruik door de Sint Petrusschool en De Nieuwe Kring.
- Kwikstaart - Een gymzaal in noord, met een capaciteit van een lokaal bewegingsonderwijs.

Tot en met schooljaar 2016/2017 werd ook een kleine gymzaal in Plantage De Sniep gebruikt. Deze wordt echter gesloopt en niet vervangen. In 2017 wordt in Gemeente Diemen opnieuw gekeken naar de binnensportaccommodaties. De scholen hebben voor het gymonderwijs een vakleerkracht. De gemeente vindt het van belang dat kinderen voldoende beweging krijgen. In overleg met de schoolbesturen is in het verleden afgesproken dat de gemeente de uren met de vakleerkracht bewegingsonderwijs verdubbelt. Dit is structureel opgenomen in de gemeentebegroting.

Hoewel de gymzalen niet altijd in de directe nabijheid liggen van de scholen, is er voor alle scholen binnen redelijke afstand (binnen 2 kilometer[3]) een voorziening voor bewegingsonderwijs. Naast het bewegingsonderwijs biedt de gemeente Diemen ook nog zwemonderwijs aan. Hierdoor wordt de ruimtebehoefte aan gymcapaciteit verminderd. Hieronder staat een overzicht van de behoefte aan bewegingsonderwijs en daarmee de gymzaalbehoefte van het primair onderwijs op basis van de klokuurberekening. Te zien is dat er vanuit het primair onderwijs in geen enkele wijk sprake is van een tekort aan capaciteit voor het bewegingsonderwijs. Mogelijk ontstaat in de toekomst een knelpunt in Diemen Zuid (zie hiervoor de rode markering) en Diemen Noord, afhankelijk van de leerlingentoename.

Klokuren gymnastiek	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Diemen Centrum + Plantage De Sniep																				
De Octopus	12	12	12	12	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	12	12	12	12	12	12	12	12	13,5	12	12
Sint Petrusschool	9	9	9	9	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
De Nieuwe Kring	15	15	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14	15	15	15	15	15	15	15	15
De Kersenboom	8	9	11	12	16,5	18	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	15	15	15	13,5
Capaciteit (3 lokalen)	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**	**77**
Verschil	33,8	32,3	30,8	30,8	29,3	27,8	29,3	29,3	29,3	27,8	26,3	26,3	24,8	24,8	24,8	24,8	26,3	24,8	26,3	27,8
Diemen Noord																				
t Palet	8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	8	8	8	8	8	7,5	7,5	7,5	7,5
De Duif	15	15	15	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	15	15	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5
Capaciteit (1 lokaal)	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**	**26**
Verschil	3	5	5	6	6	6	6	6	6	6	5	3	2	2	2	2	2	2	2	2
Diemen Zuid																				
De Ark	16,5	16,5	16,5	16,5	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
De Venser i.c.m. **Bergwijkpark**	6	4,5	6	10,5	13,5	16,5	21	22,5	24	25,5	27	27	28,5	31,5	31,5	33	34,5	34,5	34,5	34,5
Capaciteit (2 lokalen)	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**	**52**
Verschil	29	30,5	29	24,5	23	20	15,5	14	12,5	11	9,5	9,5	8	5	5	3,5	2	2	2	2
Behoefte	89	87	90	93	96	101	104	105	107	110	114	116	120	123	123	125	125	126	125	123
Capaciteit	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**	**222**
Verschil	134	135	132	129	126	122	119	117	116	113	108	107	102	99	99	98	98	96	98	99

[3] Norm zoals opgenomen in de verordening onderwijshuisvesting.

7. ONDERWIJSLEERPAKKETTEN EN MEUBILAIR

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid te investeren in de eerste (uitbreiding) onderwijsleerpakketten en meubilair. Alle scholen in Diemen zijn voldoende geëquipeerd. Op basis van de leerlingenprognoses wordt inzichtelijk dat er op termijn geïnvesteerd moet worden voor de 'nieuwe school' in Diemen Zuid/Bergwijkpark (aangeven met de rode markering). Afhankelijk van het leerlingenaantal gaat het om 14 tot 21 pakketten uitbreiding. Echter is in deze voorspelling geen rekening gehouden met de gestelde beleidsmatige uitgangspunten (hoofdstuk 4). Hierin wordt gesteld dat er alleen wordt gebouwd voor leerlingen uit Diemen en dat er bij het bepalen van de omvang van de nieuwe school, leegstand wordt opgevuld op andere scholen. Het daadwerkelijke aantal pakketten uitbreiding zal derhalve lager liggen. Naast de noodzaak voor uitbreiding van 1e uitbreiding OLP & meubilair voor de nieuwe school, is ook een capaciteitstekort zichtbaar voor De Kersenboom en De Nieuwe Kring. De maximale omvang van de school wordt bepaald door de huisvesting, en zo zal ook deze uitbreiding niet nodig zijn.

OLP & Meubilair		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
De Octopus	Capaciteit	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
	Behoefte	13	13	13	12	12	12	12	12	12	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Sint Petrusschool	Capaciteit	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
	Behoefte	10	10	10	9	9	9	9	9	9	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10
De Nieuwe Kring	Capaciteit	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
	Behoefte	15	15	15	14	14	14	14	14	14	15	15	15	15	16	16	16	16	16	16
De Kersenboom	Capaciteit	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
	Behoefte	10	11	12	16	18	18	18	17	17	17	17	17	17	17	16	16	16	15	15
t Palet	Capaciteit	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
	Behoefte	8	8	8	7	7	7	7	7	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9
De Duif	Capaciteit	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
	Behoefte	15	15	15	14	14	14	14	14	15	15	16	16	16	17	17	17	17	17	17
De Ark	Capaciteit	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
	Behoefte	17	16	16	16	15	15	15	15	15	15	16	16	16	16	16	16	16	16	16
De Venser i.c.m.	Capaciteit	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Bergwijkpark	Scenario 1	7	10	12	15	18	22	24	26	27	29	30	32	34	35	37	38	38	38	38
	Verschil	10	7	5	2	-1	-5	-7	-9	-10	-12	-13	-15	-17	-18	-20	-21	-21	-21	-21
	Scenario 2	7	10	12	15	18	21	22	23	24	25	26	27	29	30	31	31	31	31	31
	Verschil	10	7	5	2	-1	-4	-5	-6	-7	-8	-9	-10	-12	-13	-14	-14	-14	-14	-14

8. FINANCIËN

Voor de financiële doorrekening is gewerkt met de volgende uitgangspunten:

- **Stichtingskosten:** Een prijs per m² BVO van € 1.800 voor permanente bouw (conform eerdere bouwprojecten in de gemeente Diemen[4]) en een prijs per m² BVO van € 1.400 voor semipermanente bouw[5]. Het is mogelijk om voor tijdelijke huisvesting (nood-units) [6] te rekenen met een prijs van € 1.115 per m² BVO, echter vanwege de beoogde korte duur is het aan te raden tijdelijke huisvesting te huren.
- **Leerlingenaantal** (zie kader rechts):
    - Maximaal 200 leerlingen in tijdelijke huisvesting (2017 – 2020).
    - Starten in permanente nieuwbouw met 360 leerlingen incl. een speellokaal (2020/2021).
    - Mogelijkheid om door te groeien tot een permanent gebouw voor maximaal 500 leerlingen en semipermanente bouw voor 200 tot 300 leerlingen, afhankelijk van (leerlingen)ontwikkelingen Bergwijkpark.
- **Fasering**: De fasering voor beide scenario's is doorgerekend conform afbeeldingen in hoofdstuk 5. Dat wil zeggen:
    - *Scenario 1:* Start augustus 2017 op een tijdelijke locatie met alleen de onderbouw (groepen 1 – 4), afbouwen van de locatie De Venser. Ingebruikname nieuwbouw per augustus 2020 voor gehele school (groepen 1 – 8).
    - *Scenario 2:* Start augustus 2018 op een tijdelijke locatie met de gehele school. Ingebruikname nieuwbouw per augustus 2020.
- **Aanvullende ruimtebehoefte:** Er wordt gerekend met 2 groepsruimten voor de peuterspeelzaal/kinderdagverblijf (190 m²). Buitenschoolse activiteiten vinden plaats in de aanwezige schoolruimten en ruimten peuterspeelzaal.

Uitgaande van de gestelde beleidsmatige uitgangspunten (hoofdstuk 4) wordt er niet meer gebouwd voor leerlingen van buiten Diemen én wordt de bestaande (over-)capaciteit van de reeds aanwezige scholen opgevuld, voordat de omvang van het definitief te realiseren schoolgebouw kan worden bepaald. In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt hoeveel leerlingen aanwezig zijn in Diemen. Vervolgens wordt per 2020 uitgegaan van maximaal 5 % leerlingen van buiten Diemen. Het aantal overgebleven leerlingen is vervolgens verdeeld over de bestaande scholen. Voor het dan aanwezige aantal overgebleven leerlingen dient nieuwe huisvesting gerealiseerd te worden.

	2016	2020	2025	2030	2033	2036
Totaal leerlingen (scenario 1)	2133	2374	2753	3085	3144	3127
Totaal leerlingen (gem)	2133	2374	2718	3005	3044	3026
Totaal leerlingen (scenario 2)	2133	2374	2682	2925	2944	2925

[4] Op basis van de kengetallen uit het BouwkostenKompas (gegevens basisscholen Noord-Holland, Frisse Scholen Klasse B, peildatum november 2016) wordt uitgegaan van een kengetal voor stichtingskosten van € 1.870 per m² BVO.

[5] Hierbij wordt uitgegaan van een op maat gerealiseerde semipermanente voorziening.

[6] Wanneer uit wordt gegaan van geprefabriceerde elementen ter grootte van een container dan komen de kosten uit op ongeveer € 1.115 per m² BVO inclusief schoolpleininrichting.

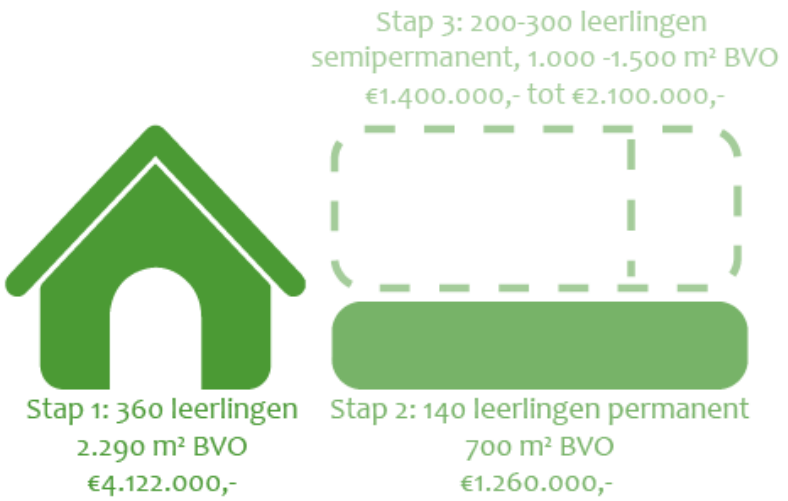
Leerlingen omringende gemeenten	331	119	136	150	152	151
Percentage	16 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Aantal leerlingen exclusief omringende gemeenten	1802	2255	2582	2855	2892	2875
De Nieuw Kring	344	344	344	344	344	344
De Sint Petrus	226	226	226	226	226	226
De Ark	380	380	380	380	380	380
De Octopus	350	350	350	350	350	350
De Noorderbreedte	575	575	575	575	575	575
De Kersenboom	200	345	345	345	345	345
De Venser	300	0	0	0	0	0
Totaal	**2375**	**2220**	**2220**	**2220**	**2220**	**2220**
Aantal leerlingplaatsen	573	-35	-362	-635	-672	-655

8.1. TIJDELIJKE HUISVESTING

Voor scenario A en scenario B is tijdelijke huisvesting noodzakelijk. Dit kan middels nood-units of huur. Tijdelijke huisvesting bestaat uit 2 à 3 nood-units (van ieder 4 lokalen), wat geraamd wordt op circa € 300.000 à € 400.000 voor 2 jaar huur. Een deel van deze huurkosten kan geïnd worden bij een partner voor PSZ/KDV. Wanneer gehuurd wordt dienen mogelijk verbouwingen plaats te vinden om de locatie geschikt te maken voor tijdelijke inhuizing van een basisschool (dit is niet geraamd en vraagt nader onderzoek van de locatie en de wijze van inpassing). In scenario B ligt het voor de hand om tijdelijke huisvesting te situeren nabij het Sportcentrum in Diemen-Zuid. Hier liggen al diverse aansluitingen voor nood-units, wat positieve gevolgen heeft voor de kosten. Daarnaast zal deze huisvesting voor een kortere periode nodig zijn, aangezien gedurende de planvorming de leerlingen opgevangen kunnen worden in De Venser.

8.2. NIEUWBOUW

De kosten voor nieuwbouw voor 360 leerlingen (2.100 m² BVO onderwijs in de eerste fase, aangevuld met 190 m² KDV/PSZ) zijn circa €4.122.000 (2.290 m² BVO x kengetal van €1.800). Afhankelijk van de leerlingenontwikkeling wordt voor 140 leerlingen permanent bijgebouwd (700 m² BVO) en voor 200 tot 300 leerlingen semipermanent (1.000 – 1.500 m² BVO). Dit leidt tot bedragen van respectievelijk € 1.260.000 (700 x €1.800) en van €1.400.000 tot €2.100.000 (1.000 m² of 1.500 m2 x kengetal van €1.400).

8.3. OVERIGE KOSTEN/BATEN

De verkoop en aankoop van de grond brengt kosten en opbrengsten met zich mee. Afhankelijk van het scenario verschillen de kosten/baten. Daarnaast zullen er inkomsten zijn vanuit de verhuur van ruimten aan KDV/PSZ. De investeringskosten hiervoor moeten gedekt worden van deze huurinkomsten. Daarnaast wordt vanaf 2021, afhankelijk van de leerlingentoestroom, ook een investering verwacht voor de 1ste inrichting voor onderwijsleerpakketten en meubilair. Dit is voor de 18de tot mogelijk de 38ste groep van De Venser. De kosten hiervoor bedragen € 51.535,35 per groep (115 m² per groep, prijspeil 2016). Dit leidt bij een 38ste groep tot een maximum van €326.242,35.

8.4. SAMENVATTEND

	A: Bergwijkpark	B: Diemen Zuid	C: Bergwijkpark via Diemen Zuid
Tijdelijke Huisvesting			
Nood-units	Ca. €350.000,-	Ca. €250.000,-	n.v.t.
Huur	*n.n.b.*	*n.v.t.*	n.v.t.
Permanente huisvesting (2020)	€4.122.000,-	€4.122.000,-	€4.122.000,-
Permanente huisvesting (tot 500 leerlingen)	€1.260.000,-	€1.260.000,-	€1.260.000,-
Semipermanente huisvesting (200 – 300 leerlingen)	€1.400.000,- à €2.100.000,-	€1.400.000,- à €2.100.000,-	€1.400.000,- à €2.100.000,-
Totaal	**€7.132.000,- à €7.832.000,-**	**€7.032.000,- à €7.732.000,-**	**€6.782.000,- à €7.482.000,-**

9. COLOFON

Onderwerp	**|**	**Strategische visie onderwijshuisvesting** Gemeente Diemen
Opdrachtgever	**|**	**Gemeente Diemen**
Projectteam	**|**	**Inge van der Velde – Hoogland** **Krijno van Vugt**
Datum	**|**	**december 2016**
Ons kenmerk	**|**	**N027-DIM-SHP**

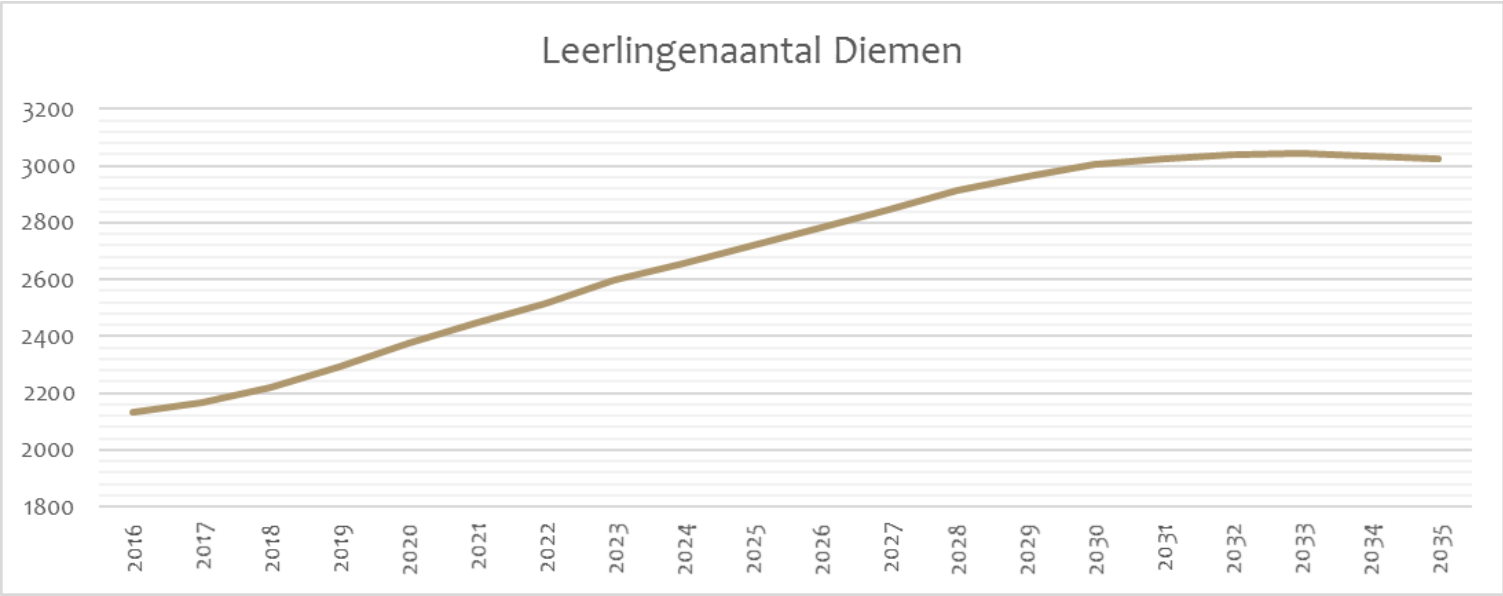
BIJLAGEN

I. LEERLINGPROGNOSES

De leerlingenprognoses zoals opgesteld door Pronexus (mei 2016). De gemiddelden zoals gebruikt in deze rapportage zijn in het bruin weergegeven. In deze bijlage staat achtereenvolgens het totaaloverzicht van leerlingen in Diemen, de leerlingenprognoses per school en de leerlingenprognoses per wijk.

Totaaloverzicht Diemen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Scenario 1 (4200 woningen)	2133	2165	2221	2292	2374	2446	2525	2611	2681	2753	2823	2895	2971	3033	3085	3113	3132	3144	3135	3127
Gemiddelde	*2133*	*2165*	*2221*	*2292*	*2374*	*2446*	*2517*	*2597*	*2656*	*2718*	*2781*	*2845*	*2912*	*2965*	*3005*	*3027*	*3040*	*3044*	*3037*	*3028*
Scenario 2 (3400 woningen)	2133	2165	2221	2292	2374	2446	2508	2582	2631	2682	2738	2794	2852	2896	2925	2940	2948	2944	2939	2928

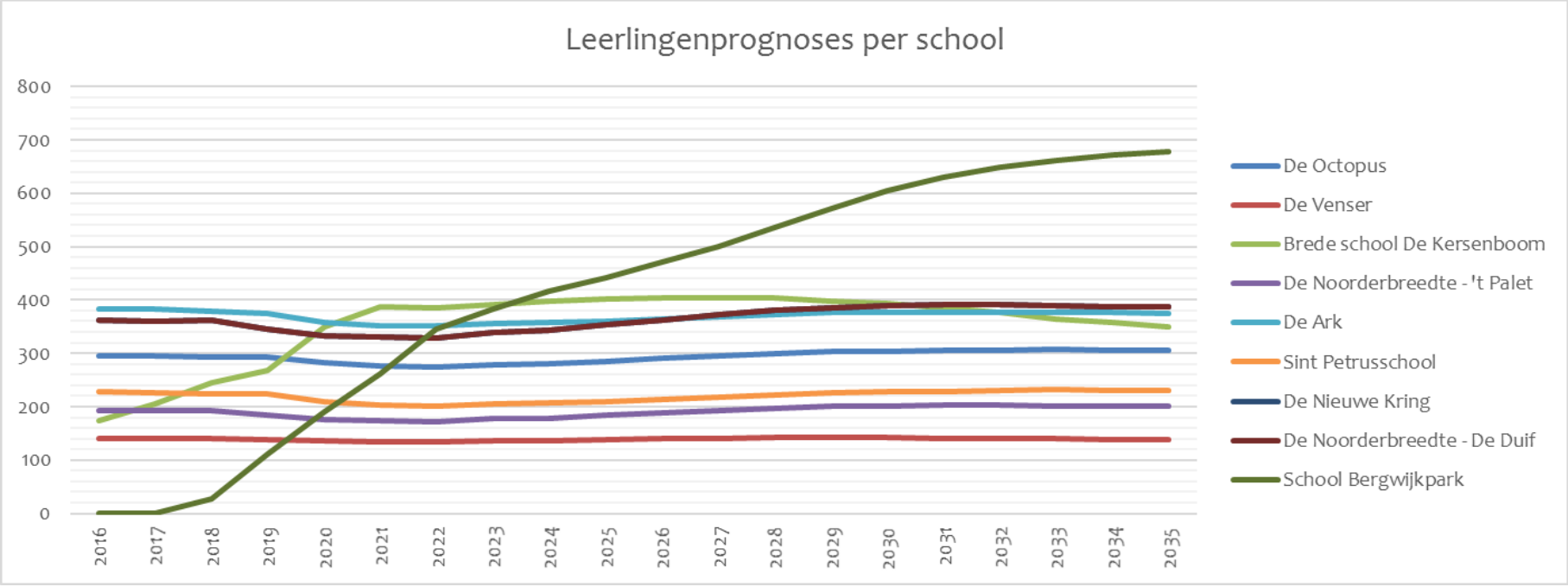

Leerlingenprognoses per school

Door Pronexus is rekening gehouden met een nieuwe school in Bergwijkpark. In onderstaand overzicht is deze aanvullende school aanwezig, echter is het niet mogelijk om een school te stichten een Diemen (zie Bijlage II).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
De Octopus																				
Scenario 1 (4200 woningen)	295	295	294	294	283	276	274	278	280	285	290	295	300	304	307	307	309	310	309	308
Gemiddelde	*295*	*295*	*294*	*294*	*283*	*276*	*274*	*279*	*282*	*286*	*290*	*295*	*300*	*303*	*305*	*305*	*306*	*307*	*306*	*306*
Scenario 2 (3400 woningen)	295	295	294	294	283	276	274	279	283	286	290	294	299	301	302	303	303	304	302	303
Sint Petrusschool																				
Scenario 1 (4200 woningen)	228	227	225	223	210	203	201	204	205	209	214	218	223	227	230	231	232	234	234	233
Gemiddelde	*228*	*227*	*225*	*223*	*210*	*203*	*201*	*205*	*207*	*210*	*214*	*218*	*223*	*226*	*228*	*229*	*230*	*232*	*231*	*231*
Scenario 2 (3400 woningen)	228	227	225	223	210	203	201	205	208	210	214	217	222	224	225	227	227	229	228	228
De Nieuwe Kring																				
Scenario 1 (4200 woningen)	357	358	357	354	338	329	328	332	334	340	346	352	360	365	368	370	372	374	373	373
Gemiddelde	*362*	*361*	*362*	*345*	*333*	*331*	*329*	*339*	*344*	*353*	*362*	*373*	*380*	*386*	*389*	*391*	*391*	*390*	*388*	*387*
Scenario 2 (3400 woningen)	357	358	357	354	338	329	327	334	338	342	347	352	358	361	363	364	365	366	365	365
't Palet																				
Scenario 1 (4200 woningen)	193	192	192	184	175	173	173	177	178	184	189	194	198	201	203	204	204	204	203	203
Gemiddelde	*193*	*192*	*192*	*184*	*175*	*173*	*172*	*177*	*179*	*184*	*189*	*193*	*197*	*200*	*202*	*203*	*203*	*202*	*202*	*201*
Scenario 2 (3400 woningen)	193	192	192	184	175	173	171	177	180	184	188	192	196	199	200	201	201	200	200	199
De Duif																				
Scenario 1 (4200 woningen)	362	361	362	345	333	331	331	338	342	354	363	374	382	388	392	394	394	394	392	391
Gemiddelde	*362*	*361*	*362*	*345*	*333*	*331*	*329*	*339*	*344*	*353*	*362*	*373*	*380*	*386*	*389*	*391*	*391*	*662*	*673*	*677*
Scenario 2 (3400 woningen)	362	361	362	345	333	331	326	339	345	352	361	371	378	383	386	388	387	386	384	383
De Ark																				
Scenario 1 (4200 woningen)	384	382	378	374	358	352	351	355	356	360	364	368	374	377	379	380	381	381	379	379
Gemiddelde	*384*	*382*	*378*	*374*	*358*	*352*	*351*	*356*	*358*	*361*	*365*	*369*	*374*	*376*	*376*	*377*	*378*	*378*	*376*	*375*
Scenario 2 (3400 woningen)	384	382	378	374	358	352	351	357	360	362	366	369	373	375	373	374	374	374	373	371

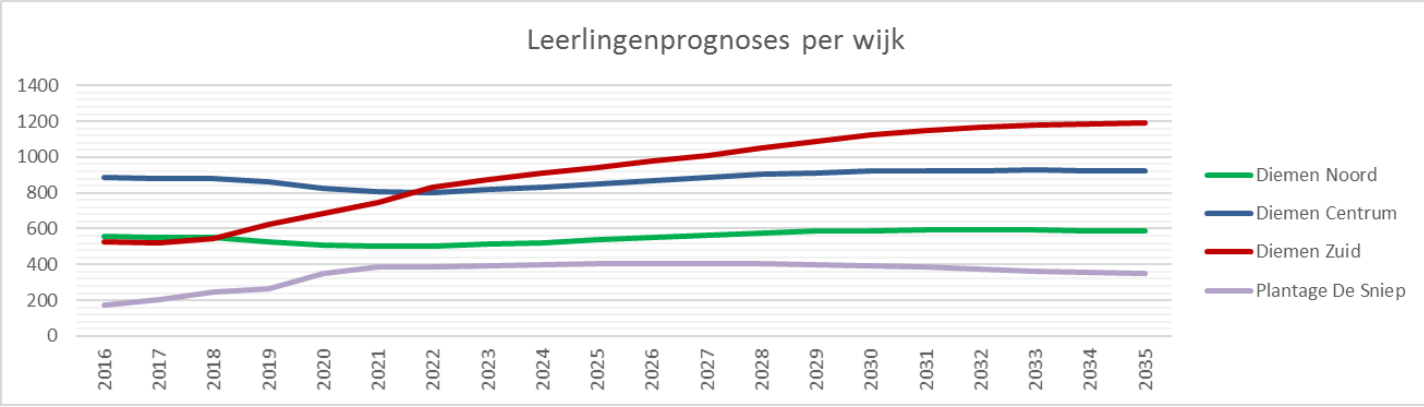
De Venser																				
Scenario 1 (4200 woningen)	141	140	140	139	136	133	133	136	137	138	140	141	142	142	143	142	141	141	140	139
Gemiddelde	*141*	*140*	*140*	*139*	*136*	*133*	*134*	*136*	*137*	*139*	*140*	*141*	*142*	*142*	*143*	*141*	*141*	*140*	*139*	*138*
Scenario 2 (3400 woningen)	141	140	140	139	136	133	134	136	137	139	140	141	141	142	142	140	140	139	138	137
De Kersenboom																				
Scenario 1 (4200 woningen)	173	201	245	267	350	388	386	391	395	401	404	404	404	400	395	387	379	368	360	354
Gemiddelde	*173*	*206*	*245*	*267*	*350*	*388*	*385*	*391*	*397*	*403*	*405*	*405*	*403*	*399*	*393*	*385*	*376*	*364*	*357*	*349*
Scenario 2 (3400 woningen)	173	210	245	267	350	388	383	391	399	404	405	405	402	397	390	382	373	360	354	343
Nieuwe School Bergwijkpark																				
Scenario 1 (4200 woningen)	0	0	28	112	191	261	348	400	454	482	513	549	588	629	668	698	720	738	750	755
Gemiddelde	*0*	*0*	*28*	*112*	*191*	*261*	*345*	*382*	*418*	*443*	*470*	*501*	*536*	*572*	*605*	*630*	*649*	*662*	*673*	*677*
Scenario 2 (3400 woningen)	0	0	28	112	191	261	341	364	381	403	427	453	483	514	542	562	578	586	595	599

Leerlingenprognoses per wijk

De door Pronexus geprognosticeerde leerlingen voor een nieuwe school in Bergwijkpark is in deze overzichten opgeteld in de 'wijk' Diemen-Zuid.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Diemen Centrum																				
Scenario 1 (4200 woningen)	880	880	876	871	831	808	803	814	819	834	850	865	883	896	905	908	913	918	916	914
Gemiddelde	*885*	*883*	*881*	*862*	*826*	*810*	*804*	*822*	*832*	*848*	*866*	*885*	*902*	*914*	*921*	*925*	*926*	*929*	*925*	*923*
Scenario 2 (3400 woningen)	880	880	876	871	831	808	802	818	829	838	851	863	879	886	890	894	895	899	895	896
Diemen Noord																				
Scenario 1 (4200 woningen)	555	553	554	529	508	504	504	515	520	538	552	568	580	589	595	598	598	598	595	594
Gemiddelde	*555*	*553*	*554*	*529*	*508*	*504*	*501*	*516*	*523*	*537*	*551*	*566*	*577*	*586*	*591*	*594*	*593*	*592*	*590*	*588*
Scenario 2 (3400 woningen)	555	553	554	529	508	504	497	516	525	536	549	563	574	582	586	589	588	586	584	582
Diemen Zuid																				
Scenario 1 (4200 woningen)	525	522	546	625	685	746	832	891	947	980	1017	1058	1104	1148	1190	1220	1242	1260	1269	1273
Gemiddelde	*525*	*522*	*546*	*625*	*685*	*746*	*829*	*874*	*913*	*942*	*975*	*1011*	*1051*	*1090*	*1124*	*1148*	*1167*	*1180*	*1188*	*1190*
Scenario 2 (3400 woningen)	525	522	546	625	685	746	826	857	878	904	933	963	997	1031	1057	1076	1092	1099	1106	1107
Plantage De Sniep																				
Scenario 1 (4200 woningen)	173	201	245	267	350	388	386	391	395	401	404	404	404	400	395	387	379	368	360	354
Gemiddelde	*173*	*206*	*245*	*267*	*350*	*388*	*385*	*391*	*397*	*403*	*405*	*405*	*403*	*399*	*393*	*385*	*376*	*364*	*357*	*349*
Scenario 2 (3400 woningen)	173	210	245	267	350	388	383	391	399	404	405	405	402	397	390	382	373	360	354	343

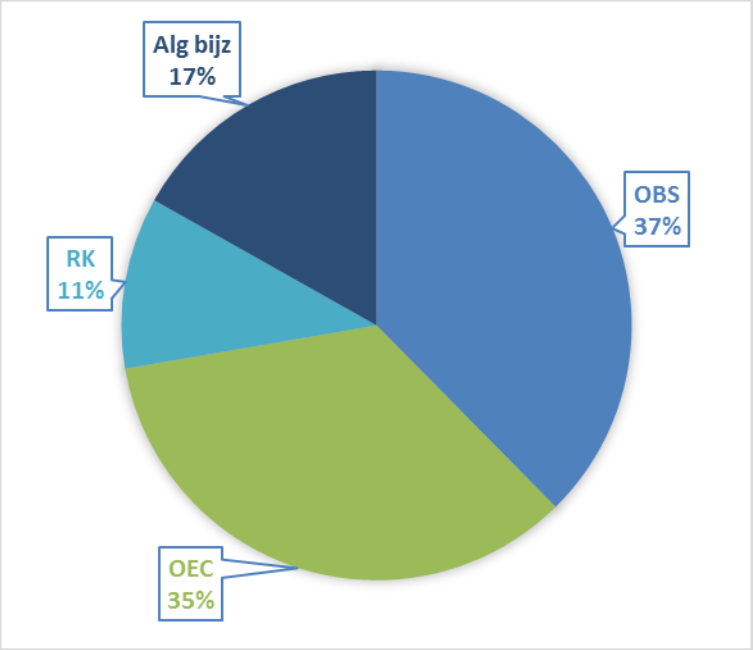
II. STICHTEN, VERPLAATSEN EN VERHUIZEN VAN SCHOLEN

Stichten van Scholen

In de wijk Bergwijkpark wordt een nieuwe woonwijk gerealiseerd. Deze nieuw te bouwen wijk moet in totaal ruimte bieden aan maximaal 4.200 woningen waarvan de eerste op korte termijn (januari 2017) worden opgeleverd. Op basis van de leerlingenprognoses worden er de komende 10 jaar (2016 – 2026) tussen de 400 en 500 leerlingen verwacht. De vraag is derhalve of er een school voor basisonderwijs gerealiseerd moet worden in de wijk.

Om een onderwijsvoorziening te kunnen realiseren, is het aantal te verwachten leerlingen van groot belang. Voor het stichten van scholen geldt namelijk een minimum stichtingsnorm die afhankelijk is van de gemeente of het verzorgingsgebied. Voor de gemeente Diemen ligt de stichtingsnorm op 282 leerlingen. Dit betekent dat een nieuw te stichten school binnen vijf jaar na opening en de vijftien jaar daarna minimaal 282 leerlingen moet hebben, wil zij voor bekostiging in aanmerking komen.

Om aan te kunnen tonen dat dit aantal leerlingen wordt behaald, moet een leerlingenprognose worden opgesteld welke uitgaat van de bestaande belangstellingspercentage voor de verschillende denominaties in de bestaande stad. In de figuur zijn de belangstellingspercentages weergegeven van 1 oktober 2015. Uit de figuur blijkt dat 38% van het aantal leerlingen in de gemeente Diemen openbaar onderwijs volgt, 35% volgt oecumenisch onderwijs, 17% volgt algemeen bijzonder onderwijs en 11% gaat naar katholiek onderwijs.

Bij het opstellen van een leerlingenprognose voor Bergwijkpark moet van deze belangstellingspercentages worden uitgegaan. In onderstaande grafiek is per denominatie aangegeven hoeveel leerlingen er in Bergwijkpark zijn.

Verdeling van het aantal leerlingen Bergwijkpark over de verschillende denominaties					
	Aantal leerlingen	OBS	Oec	RK	Alg bijz
2018	28	11	10	3	5
2019	112	43	39	12	19
2020	191	73	67	21	32
2025	482	183	169	53	82
2030	668	254	234	73	114
2034	750	285	263	83	128
2035	755	287	264	83	128

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het op kort termijn niet mogelijk is om een zelfstandige school te stichten in Bergwijkpark. Pas in 2034 haalt het openbaar onderwijs de stichtingsnorm[7]. Echter, plaatsruimte op andere openbare scholen die op redelijke afstand[8] van de te stichten school liggen, moeten hiervan worden afgehaald omdat deze plaatsen in het verleden al zijn meegenomen in de stichtingsprocedure. Dit betekent dat de plaatsruimte op basisschool De Venser niet mag worden meegerekend en van het aantal verwachte leerlingen moet worden afgehaald. Geconcludeerd kan derhalve worden dat de stichtingsnorm niet wordt gehaald.

Een andere mogelijkheid om een school te realiseren in Bergwijkpark is het realiseren van een dislocatie of het verhuizen van een bestaande school.

1. Het realiseren van een dislocatie

Het is mogelijk om in Bergwijkpark een school te realiseren die gekoppeld is aan een bestaande school in Diemen. De school in Bergwijkpark is dan een dislocatie. Een dislocatie is geen wettelijke onderwijseenheid. De wet kent dan ook geen procedures om een dislocatie te realiseren. Vaak is het starten van een dislocatie het gevolg van de gemeentelijke zorgplicht om te voorzien in adequate huisvesting voor de leerlingen die niet meer in de hoofdvestiging ondergebracht kunnen worden. De regeling van een dislocatie is een zaak tussen gemeente en het schoolbestuur.

Een dislocatie heeft echter zowel financiële als ruimtelijke nadelen. Schoolbesturen krijgen voor dislocaties namelijk minder middelen van het Rijk voor personele en materiele instandhouding. Dit komt omdat alle leerlingen bij de hoofdlocatie wordt ingeschreven. De dislocatie krijgt geen geld voor de vaste voet voor o.a. een directeur en aanvullende ruimten. Daarnaast zijn voor dislocaties minder vierkante meters nodig dan voor een zelfstandige school. Zo heeft een dislocatie formeel geen recht op een vaste voet voor bijvoorbeeld personeelsruimte, directiekamer e.d. Vanwege deze financiële nadelen hebben de schoolbesturen dan ook aangegeven geen dislocatie te willen realiseren in Bergwijkpark.

2. Verhuizing van een bestaande school

De schoolbesturen hebben aangegeven het aantal schoollocaties in Diemen niet te willen uitbreiden. Om een school te kunnen realiseren in Bergwijkpark is derhalve het verhuizen van een bestaande school de enige mogelijkheid. Bij het verhuizen van een school is het van belang dat na de verhuizing 70 procent van de leerlingen uit het oude voedingsgebied de school blijft bezoeken.

[7] Een school voor openbaar onderwijs hoeft niet aan de stichtingsnorm te voldoen wanneer er geen andere openbare school aanwezig is binnen 10 kilometer (gemeten over de weg).

[8] In de wetgeving is het begrip redelijke afstand niet nader gedefinieerd. In het verleden was hiervoor 3 kilometer opgenomen. De gemeente heeft zelf de vrijheid om te bepalen wat een redelijke afstand is.

Wanneer dit niet het geval is, is er sprake van een verplaatsing en moet de te verplaatsen school voldoen aan de stichtingsnorm. De enige scholen die aan de voorwaarden voor verhuizing voldoen zijn OBS De Venser en oecumenische school De Ark. De verwachting is dat bij een verhuizing van een van deze scholen naar Bergwijkpark de leerlingen uit Diemen Zuid de nieuwe school in Bergwijkpark blijven bezoeken. Gelet op de technische staat van het gebouw ligt het het meest voor de hand dat OBS De Venser gaat verhuizen naar Bergwijkpark als hiertoe wordt besloten.

Verplaatsing of verhuizing?

Verplaatsing
Schoolbesturen hebben de mogelijkheid om hun school te verplaatsen naar een ander voedingsgebied. De voorwaarden die in de wet hiervoor worden gesteld, is dat de instandhouding van andere scholen niet in gevaar wordt gebracht en dat de te verplaatsen school voldoet aan de stichtingsnorm. Het schoolbestuur moet een prognose overleggen waaruit blijkt dat de stichtingsnorm in het voedingsgebied wordt gehaald.

Verhuizing
Er is sprake van een verhuizing wanneer de school blijft binnen hetzelfde voedingsgebied. Een belangrijk criterium hiervoor is de vaststelling dat na de verhuizing de schoolbevolking nauwelijks verandert; minimaal 70 procent van de leerlingen uit het oude voedingsgebied de school blijft bezoeken. De verhuizing van een school is in procedurele zin veel eenvoudiger dan verplaatsing; het schoolbestuur kan volstaan met het versturen van een verhuisbericht aan de minister.

Plantage De Sniep

In de wijk Plantage De Sniep staat basisschool De Kersenboom. Basisschool De Kersenboom is een dislocatie van OBS De Venser in Diemen Zuid. Dit wil zeggen dat alle leerlingen staan ingeschreven op basisschool De Venser en De Kersenboom geen wettelijke status heeft. De Kersenboom zit nu nog in tijdelijke huisvesting maar naar verwachting kan de school in 2018 haar intrek doen in een nieuw schoolgebouw.

Het verzelfstandigen van een dislocatie
Daar basisschool De Kersenboom nu nog een dislocatie is en daardoor financiële nadelen kent, wil de school graag een zelfstandige school worden. De wetgeving biedt mogelijkheden om een dislocatie om te zetten naar een zelfstandige school. De procedure hiervoor lijkt veel op die van het stichten van scholen. Belangrijk is dat aangetoond wordt dat de verzelfstandige school nog 15 jaar aan de stichtingsnorm voldoet[9]. Daarnaast moet worden aangetoond dat de overblijvende school nog 15 jaar boven de opheffingsnorm blijft. Het verschil met het stichten van een nieuwe school is dat de leerlingen die de dislocatie al bezoeken wel mogen worden meegeteld in de prognoses. Bij de stichting van een geheel nieuwe school, kan dit natuurlijk niet. Wel moeten de leerlingen in het voedingsgebied van de dislocatie die buiten het voedingsgebied onderwijs volgen op een school van dezelfde richting van De Kersenboom worden afgehaald van het verwachten aantal leerlingen. Dit is logisch want ze bezoeken de dislocatie ook niet. Daarnaast moet je de leegstand bij de overige scholen van de betreffende richting in de gemeente eraf halen. Wanneer deze scholen namelijk zoveel leegstand hebben, is er immers geen behoefte aan een extra school.

[9] Hiervoor dient er een nieuwe prognose te worden opgesteld die voldoet aan de eisen van het ministerie en waarbij wordt uitgegaan van de bestaande belangstellingspercentages in de gemeente. De prognoses die er nu zijn voor De Kersenboom voldoen derhalve niet aan de eis voor het verzelfstandigen van een dislocatie.

Op basis van bovenstaande blijkt al dat het niet mogelijk is De Kersenboom te verzelfstandigen omdat de achterblijvende locatie De Venser dan onder de opheffingsnorm van 169 leerlingen komt.

Als alle nieuwe geprognosticeerde leerlingen naar De Venser (al dan niet in nieuwe huisvesting) gaan, zal De Venser boven de opheffingsnorm komen. In dat geval is het wellicht mogelijk om De Kersenboom te verzelfstandigen omdat er dan nieuwe leerlingenprognoses worden opgesteld die mogelijk een ander beeld laten zien, waardoor dan wordt voldaan aan de eisen die de wetgeving stelt aan het verzelfstandigen van dislocaties. Het verdient derhalve aanbeveling om deze mogelijkheid na revitalisering van De Venser opnieuw te bekijken.

Het verhuizen van een BRIN-nummer

Een andere mogelijkheid om een dislocatie te verzelfstandigen is door het verhuizen van een BRIN-nummer. Belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat het voedingsgebied (nagenoeg) niet wijzigt. In Diemen komt mogelijk alleen binnenkort een BRIN-nummer vrij van een van de scholen in Diemen Noord. Omdat dit echter een ander voedingsgebied is dan het voedingsgebied van De Kersenboom lijkt ook het verhuizen van een BRIN-nummer geen mogelijkheid.

Tot slot is het opheffen van De Venser en het verhuizen van het BRIN-nummer naar De Kersenboom ook niet haalbaar. Bij het opheffen van De Venser wordt immers ook De Kersenboom opgeheven omdat deze gekoppeld is aan De Venser. Een dislocatie heeft immers geen wettelijke status en alle leerlingen staan ingeschreven bij De Venser. Het opheffen van De Venser betekent dat voor De Kersenboom een nieuwe stichtingsprocedure moet worden gestart. Zoals al beschreven bij Bergwijkpark, is het heel moeilijk om dan de stichtingsnorm te halen.